

Sygn. akt I Ns 193/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Alina Kowalewska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Elwira Stopińska

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2018 r. w Giżycku

na rozprawie

sprawy z wniosku E. Z.

z udziałem A. Z. (1), M. Z. (1), M. Z. (2), B. Z., A. Z. (2)

o dział spadku i zniesienie współwłasności

postanawia:

1. Dokonać podziału majątku wspólnego B. Z. i R. Z., w skład którego wchodzi:

- zabudowana nieruchomość położona w G. przy ul. (...), oznaczona nr geodezyjnym 671, o powierzchni 0,0985 ha, zapisana w księdze wieczystej prowadzonej w Sądzie Rejonowym w Giżycku pod nr (...) o wartości 356.026 zł,

- samochód B. (...), nr rejestracyjny (...) wartości 18.000 zł,

- oszczędności na rachunku bankowym w banku (...) S.A Oddział w G. w kwocie 6.744,33 zł i dokonać działu spadku po R. Z., w skład którego wchodzi udział wynoszący 1/2 w majątku wyżej opisanym - wartości łącznej 190.385 zł,

w ten sposób, że wymienione wyżej składniki majątkowe przyznać na własność B. Z..

2. Zasądzić od uczestniczki postępowania B. Z. na rzecz E. Z., A. Z. (1) i A. Z. (2) tytułem spłaty ich udziałów w spadku kwoty po 28.173 zł, przy czym płatność należności odroczyć do 30.03.2019r z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

3. Uznać, iż koszty postępowania strony ponoszą we własnym zakresie.

SSR Alina Kowalewska

Sygn. akt I Ns 193/17

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni E. Z. we wniosku wniesionym do tut. Sądu, zmodyfikowanym w piśmie procesowym z dnia 12 lipca 2017 r., domagała się działu spadku po R. Z. oraz zniesienia współwłasności masy spadkowej. Twierdziła, iż w skład spadku wchodzi udział w wysokości 1/2 części nieruchomości położonej w G. przy ulicy (...) opisaney

w księdze wieczystej (...), ruchomości w postaci trzech samochodów osobowych oraz oszczędności zgromadzone na rachunku bankowym. Podała, iż wartość wskazanego majątku wynosi według wstępnego szacunku 367.000 zł. Wnioskodawczyni wносиła o przyznanie na jej rzecz wyłącznie spłaty, bowiem nieruchomość wchodząca w skład spadku stanowi centrum życiowe uczestniczki B. Z. i jej dzieci.

Uczestnicy postępowania B. Z. poparła złożony wniosek kwestionując go jedynie w części dotyczącej wartości składników masy spadkowej.

Uczestnik postępowania A. Z. (1) przychylił się do wniosku domagając się przyznania mu stosownej spłaty.

Uczestnicy postępowania M. Z. (1) i M. Z. (2) nie kwestionowali wniosku i zrzekli się swego udziału na rzecz B. Z.. Nie wnosili o zasądzenie na ich rzecz spłaty.

Uczestniczka postępowania małoletnia A. Z. (2) reprezentowana w niniejszym postępowaniu przez kuratora N. H. wniosła o zasądzenie na jej rzecz spłaty.

Sąd ustalił, co następuje:

R. Z. ostatnio zamieszkały w G. zmarł w dniu 17.05.2016 r. w S.. W chwili śmierci był żonaty. Związek małżeński zawierał dwukrotnie. Posiadał dwoje dzieci z pierwszego małżeństwa – wnioskodawczynię E. Z. i uczestnika postępowania A. Z. (1). Z drugiego związku małżeńskiego z B. Z. miał troje dzieci – M. Z. (1), M. Z. (2) i A. Z. (2).

Postanowieniem z dnia 15 lutego 2017 r. wydanym w sprawie I Ns 835/16 tut. Sąd orzekł, iż spadek po R. Z. na podstawie ustawy nabyli żona B. Z. w 5/20 części oraz syn A. Z. (1), córka E. Z., syn M. Z. (1), syn M. Z. (2), córka A. Z. (2) każde w 3/20 części.

(**dowód** : z akt postępowania I Ns 835/16: postanowienie z 15.02.2017 r. – k. 28)

W skład majątku wspólnego małżonków R. Z. i B. Z. wchodziła nieruchomość gruntowa o powierzchni 985 m² zabudowana połową budynku mieszkalnego – bliźniakiem - o powierzchni 161,78 m² położona w G. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Giżycku prowadzi księgę wieczystą nr (...). Nieruchomość zaspokajała potrzeby mieszkaniowe rodziny. Obecnie zamieszkuje w niej uczestniczka postępowania B. Z. wraz z małoletnią córką uczestniczką A. Z. (2). Uczestnicy postępowania M. Z. (1) i M. Z. (2) są samodzielni.

Na dzień 17.05.2016 r. wartość nieruchomości wynosiła 356.026 zł.

(**dowód** : wydruk z kw (...) – k. 8-22, opinia biegłego W. S. – k. 209-223, opinie uzupełniające – k. 287, 317)

Małżonkowie posiadali rachunek bankowy w Banku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.. Na dzień śmierci saldo rachunku wynosiło 6.744,33 zł. Z tytułu umowy pożyczki gotówkowej zawartej z przedmiotowym bankiem istniało także zadłużenie w kwocie 1.151,31 zł.

Po śmierci spadkodawcy pożyczka została spłacona przez uczestniczkę postępowania B. Z..

(**dowód** : pismo z 09.05.2017 r. – k. 51, wyciąg z rachunku bankowego – k. 58-59, pismo z 30.06.2016 r. – k. 60, potwierdzenia wpłaty – k. 62-66)

Na dzień 17.05.2016 r. R. Z. przysługiwało prawo własności samochodu osobowego marki B. (...) nr rej. (...) o wartości 18.000 zł. Wcześniej posiadane przez niego pojazdy - marki B. nr rej. (...) nr rej. (...) - zostały darowane na rzecz uczestników M. Z. (1) i M. Z. (2).

(**dowód** : pismo z 08.05.2017 – k. 40, przesłuchanie E. Z., A. Z. (1) – k. 267, M. Z. (2), M. Z. (1) – k. 318, decyzja z 20.06.2016 r. – k. 321, umowa darowizny – k. 323, decyzja z 20.06.2016 r. – k. 329, umowa darowizny – k. 331)

Uczestniczka postępowania B. Z. poniosła koszty związane z organizacją pogrzebu spadkodawcy (2.704 zł), zakupem kwiatów (300 zł) i zakupem nagrobku (2.200 zł). Uzyskała także zasiłek pogrzebowy w wysokości 4.000 zł.

(**dowód** : pokwitowanie – k. 129, przesłuchanie B. Z. – k. 318)

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie należy zaznaczyć, iż w sprawie niezbędnym było dokonanie podziału majątku wspólnego uczestniczki postępowania B. Z. i spadkodawcy R. Z., nie zaś jak wnosiła wnioskodawczyni zniesienia współwłasności. W skład masy spadkowej wchodził bowiem udział w majątku, który był objęty wspólnością małżeńską, a wcześniej nie doszło do podziału tego majątku.

Bezspornym w sprawie jest ustalony wyżej stan faktyczny w zakresie dziedziczenia ustawowego uczestników oraz składu masy spadkowej po spadkodawcy R. Z.. Powyższe okoliczności wynikają nie tylko z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, ale przede wszystkim tak ustalonego stanu faktycznego nie kwestionował żaden z uczestników postępowania.

W tych okolicznościach Sąd dał wiarę korelującym wzajemnie twierdzeniom uczestników oraz dowodów z dokumentów i ustalił, iż przedmiotem postępowania o podział majątku wspólnego B. Z. i R. Z., a następnie działu spadku po R. Z. są: zabudowana nieruchomość położona w G. przy ulicy (...), oznaczona numerem geodezyjnym (...) o powierzchni 0,0985 ha, zapisana w księdze wieczystej nr (...), oszczędności zgromadzone na rachunku bankowym spadkodawcy w banku (...) S.A. Oddział w G. oraz samochód marki B. (...) nr rej. (...). W sprawie ustalono, iż pozostałe zgłoszone we wniosku samochody (marki B. nr rej. (...) nr rej. (...)) stanowiące własność spadkodawcy były przedmiotem darowizny na rzecz uczestników postępowania - odpowiednio M. Z. (2) w dniu 05.05.2016 r. oraz M. Z. (1) w dniu 05.05.2016 r. Ruchomości te jako niewchodzące w skład majątku spadkodawcy w chwili śmierci nie weszły w skład spadku podlegający podziałowi w niniejszym postępowaniu (art. 924 k.c., 925 k.c. w zw. z art. 922 § 1 k.c.).

Kwestiami spornymi w niniejszej sprawie pozostawała wartość rynkowa nieruchomości wchodzącej w skład spadku. O ile bowiem uczestnicy zgodzili się z wnioskiem co do zasady, o tyle ich zdaniem wartość nieruchomości wskazana przez wnioskodawczynię została zawyżona. W efekcie sporną pozostała kwestia wysokości spłat należnych uczestnikom. Wartość pozostałych wchodzących w skład masy spadkowej składników była bezsporna. Samochód marki B. uczestnicy wycenili zgodnie na kwotę 18.000 zł (k. 277, 280, 281-283). Stan oszczędności zgromadzonych na rachunku bankowym w Banku (...) S.A. w wysokości 6.744,33 zł wynika natomiast z niekwestionowanego pisma banku z dnia 09.05.2017 r. (k. 51).

Analizując pierwszą z powyżej wskazanych kwestii spornych, tj. wartość nieruchomości objętej spadkiem, Sąd oparł się na treści opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości W. S.. Zgodnie z przedmiotową wyceną wartość nieruchomości według stanu na dzień otwarcia spadku (17.05.2016 r.), a cen obecnych wyraża się kwotą 365.155 zł.

W ocenie Sądu sporządzona w toku postępowania opinia biegłego sądowego W. S., zmodyfikowana w części w toku wysłuchania biegłego podczas rozprawy w dniu 7 lutego 2018 r., odpowiadała wszelkim wymogom tegoż środka dowodowego i mogła stanowić podstawę do poczynienia istotnych w sprawie ustaleń w oparciu o jej treść. Liczne zarzuty stawiane tejże opinii przez uczestników postępowania były uzasadnione w części dotyczącej przyjęcia przez biegłego, iż w budynku znajduje się instalacja gazowa, podczas gdy takiej instalacji faktycznie nie ma. Jak podała bowiem uczestniczka postępowania B. Z., która stale korzysta z przedmiotowej nieruchomości, w domu znajduje się tradycyjne ogrzewanie na drzewo i węgiel. W toku ustnego wysłuchania na rozprawie w dniu 07.02.2018 r. biegły wskazał, iż ustalił wartość nieruchomości przy przyjęciu, że budynek jest podłączony do sieci gazowej. Stwierdził także, iż koszt wykonania instalacji gazowej na nieruchomości uczestników wyniósłby ok. 11.000 - 12.000 zł, zaś wartość nieruchomości wzrosłaby o ok. 2-3 %. W tych okolicznościach konieczne było zmodyfikowanie ustalonej przez biegłego wartości nieruchomości obniżając ją o 2,5 %. W pozostałym zakresie opinia sporządzona w niniejszej sprawie jest –

w ocenie Sądu – wnikliwa i wyczerpująca, logiczna i spójna, a wnioski w niej zawarte prawidłowo uzasadnione, zatem Sąd nie widzi jakichkolwiek podstaw do podważenia wyprowadzonych przez biegłego wniosków. Biegły w sposób kompleksowy przeprowadził oględziny jak i w należyty sposób przedstawił reguły ustalania jej wartości, przyjętą metodę i uzasadnił końcowe wnioski.

W toku postępowania należało także rozliczyć długi spadkowe wchodzące zgodnie z treścią art. 922 § 1 i 2 k.c. w skład spadku. W sprawie ujawnione i niekwestionowane przez uczestników były następujące obciążenia: pożyczka gotówkowa w Banku (...) S.A. z siedzibą w W. (k. 51), wykonanie nagrobku (k. 129), koszty uroczystości pogrzebowej (k. 130) oraz zakup kwiatów (k. 130). Niekwestionowana była również ich wysokość, która wynikała z przedłożonych dokumentów i wynosiła łącznie 6.571,63 zł. Część z tych długów spłaconych przez uczestniczkę B. Z. została pokryta z przyznanego jej zasiłku pogrzebowego w kwocie 4.000 zł, zatem podziałowi w niniejszym postępowaniu podlegały długi spadkowe w wysokości 2.572 zł (6.571,63 zł – 4.000 zł).

Na takiej bazie Sąd uznał za celowe i zasadne dokonanie podziału majątku B. Z. i R. Z. oraz działu spadku po R. Z., w którego skład wchodzi udział wynoszący $\frac{1}{2}$ we wskazanym wyżej majątku. Stanowił on bowiem przedmiot współwłasności łącznej z uczestniczką postępowania B. Z., która z chwilą ustania małżeństwa przekształcił się we współwłasność w częściach ułamkowych. Mając na uwadze zgodne stanowisko uczestników Sąd postanowił przyznać wszystkie składniki majątkowe na rzecz B. Z., która zamieszkuje w będącej przedmiotem postępowania nieruchomości i posiada do dyspozycji wchodzące w skład spadku ruchomości.

Kolejną kwestią, którą należało rozstrzygnąć to spłaty z tytułu przyznania uczestniczce w/w składników masy spadkowej. Jak zostało wskazane wyżej, Sąd przyjął wartość tych składników na łączną kwotę 380.770 zł (356.026 zł + 18.000 zł + 6.744 zł), co przy uwzględnieniu udziału spadkodawcy w wysokości $\frac{1}{2}$ daje kwotę 190.385 zł. Uwzględniając powyższą wartość oraz wysokość udziału uczestników E. Z., A. Z. (1) i A. Z. (2) w spadku, którzy wnosili o zasądzenie spłaty (po $\frac{3}{20}$ części) Sąd dokonał stosownych wyliczeń i uzyskał kwotę 28.560 zł (190.385 zł x $\frac{3}{20}$), która po odliczeniu długów spadkowych obciążających każdego ze spadkobierców w wysokości przysługującego mu udziału stanowi należną uczestnikom od B. Z. spłatę: 28.560 zł – (2.572 zł x $\frac{3}{20}$) = 28.173 zł. Konsekwencją powyższego było zasądzenie na rzecz w/w uczestników kwoty po 28.173 zł tytułem spłaty. Zgodnie z wnioskiem uczestników M. Z. (1) i M. Z. (2) nie orzeczono o obowiązku spłaty na ich rzecz. Termin płatności należało – zdaniem Sądu – odroczyć do dnia 30.03.2019 r. Uwzględnia on bowiem sytuację majątkową uczestniczki postępowania zobowiązanej do spłaty wynikającą ze złożonego oświadczenia o stanie majątkowym, a także znaczną w kontekście tego oświadczenia wysokość zasądzonej kwoty. Z drugiej strony zapewni uprawnionym uzyskanie należnej kwoty w racjonalnym, ze względu na okoliczności sprawy, terminie. Uczestnicy postępowania nie wykazali bowiem trudnej sytuacji majątkowej, która uległaby dodatkowemu pogorszeniu na skutek przyznania wszystkich składników masy spadkowej B. Z.. O powyższym Sąd orzekł jak w pkt II sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł jak w pkt III sentencji postanowienia, po myśli art. 520 § 1 k.p.c., uznając, iż brak jest przesłanek do zastosowania § 2 zd. 1 in fine lub 3 tegoż artykułu. Zainteresowani zgodni byli w sprawie nie tylko co do zasady, ale nawet co do sposobu podziału masy spadkowej. Jakkolwiek zatem prezentowali rozbieżne stanowiska co do wysokości spłaty, to b/rak jest w niniejszej sprawie podstaw do odstępstw od generalnej zasady określonej w art. 520 § 1 k.p.c.